

SVENLJUNGA
KOMMUN

Kvalitetsrapport

Grundskola 2017

Barn- och utbildningsförvaltningen september 2016

Innehållsförteckning

1. Systematiskt kvalitetsarbete.....	3
1.1. Syfte och mål.....	3
1.2. Ett kvalitetsarbete som leder mot målen	3
2. Organisation och kompetens.....	4
God arbetsmiljö och höjd kompetens hos vår personal	4
2. Uppsatta mål.....	4
2.1. Analys med nulägesbeskrivning.....	4
3. Höjd måluppfyllelse för alla barn	6
3.1. Uppsatta mål	6
3.2. Analys med nulägesbeskrivning.....	7
4. Ökad likvärdighet och samverkan	15
4. Uppsatta mål 2017.....	15
4.1. Analys med nulägesbeskrivning.....	15
5. Förbättrad integration och utbildning av våra nyanlända.....	18
5. Uppsatta mål	18
5.1. Analys med nulägesbeskrivning.....	19

1. Systematiskt kvalitetsarbete

Skollagens krav innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt följer upp verksamheten, analyserar resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planerar och utvecklar utbildningen.

1.1. Syfte och mål

Det systematiska kvalitetsarbetet ska inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen och skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister med betoning på vad som kan göras för att förbättra kvalitén på enhets- respektive huvudmannanivå.

Målet är att erbjuda alla elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet samt att leva upp till målen för verksamhetens genomförande och till målen för barns och elevers lärande och utveckling.

1.2. Ett kvalitetsarbete som leder mot målen

Huvudmannen har ett övergripande ansvar och är ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen och den som ska se till att det finns förutsättningar att bedriva ett kvalitetsarbete som säkerställer kvalitet och likvärdighet. Förskolechef och rektor är ansvarig för enhetens kvalitetsarbete.

På förskole- och skolnivå ska kvalitetsarbetet genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Dokumentationen ingår i kvalitetsarbetets olika faser och ligger till grund för analys och beslut. Dokumentationen visar vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt. Dokumentationen är en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppnå målen.

2. Organisation och kompetens

God arbetsmiljö och höjd kompetens hos vår personal

2. Uppsatta mål

- Vi har en god arbetsmiljö för både barn, elever, studerande och vuxna
- Alla lärare har behörighet i de ämnen de undervisar

2.1. Analys med nulägesbeskrivning

I juni 2017 hade kommunen 10 grundskolor och en grundsärskola på åtta olika orter.

Rektors- område	Rektor	Skola	Klasser, antal	Elever, antal		
				Totalt	Flickor	Pojkar
Lysjö	Pernilla Krokström	Hillareds skola F-6	6	83 elever	37	46
	Pernilla Krokström	Sexdrega skola F-6	7	107 elever	53	54
Svenljunga	Camilla Andersson	Landboskolan F-3	6	111 elever	57	54
	Cecilia Rigert	Mogaskolan F-6	17	312 elever	142	170
	Sofia Björklund	Mogaskolan 7-9	18	390 elever	183	207
	Sofia Björklund	Grundsärskolan	2	11 elever	4	7
Högvad	Helene Pettersson-Jangen	Holsljunga skola	4	41 elever	19	22
	Helene Pettersson-Jangen	Mjögäcks skola F-2	3	40 elever	16	24
	Helene Pettersson-Jangen	Överlida skola 3-6	3	47 elever	22	25
Kindaholm	Tiina Aavik	Mårdaklevs skola F-6	4	40 elever	19	21
	Tiina Aavik	Ö Frölunda skola F-6	4	57 elever	35	22
Totalt		Svenljunga skolor, exkl. grundsärskolan	74	1 239 elever	587	652

	Okt 2014		Okt 2015		Okt 2016	
	Svenljunga	Riket	Svenljunga	Riket	Svenljunga	Riket
Andel lärare (heltidstjänster) inom grundskolan med pedagogisk högskoleexamen	87 %	86 %	85 %	85 %	77 %	82 %

	Okt 2012	Okt 2013	Okt 2014	Okt 2015	Okt 2016
Antal elever i förskoleklass	98	115	103	133	133
Antal elever åk 1-9, kommunens skolor	993	987	990	1049	1128
Andel flickor, åk 1-9	47 %	47 %	49 %	48 %	48 %
Andel elever med utländsk bakgrund, åk 1-9	13 %	15 %	17 %	21 %	25 %
Andel elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, kommunens skolor	31 %	31 %	30 %	29 %	30 %

Statistiken är uttagen 15 oktober varje år.

I juni 2017 hade vi ungefär 1239 elever i årskurs F-9. I juni 2016 var siffran 1261 elever, vilket innebär att elevantalet minskat något. Minskningen beror främst på att många av de elever som gick i förberedelseklass läsåret 15/16 gått vidare till Lärcentrum eller flyttat från kommunen. Då man gör en framskrivning av elevantalet de kommande åren kommer elevantalet att minska något i förhållande till nuläget och hålla sig strax över 1200 elever (förskoleklassen inräknad).

En god kompetens hos vår personal är avgörande för hur våra elever lyckas. Vi hade under föregående läsår en relativt god tillgång på behöriga lärare, men saknar behörighet inom vissa ämnen, exempelvis praktisk estetiska ämnen, spanska, teknik, SO och idrott. Andelen behöriga lärare varierar på de olika enheterna, lägsta siffran för andelen tjänstgörande lärare med lärarlegitimation och behörighet i ämnet är 60 % och den högsta 98 %. Ett ökat antal elever med annat modersmål har ökat behovet av både lärare i svenska som andraspråk och modersmål. Även språkstödjare inom vissa språkgrupper har varit svåra att rekrytera. Ungefär 25 % av våra elever har utländsk bakgrund, men det varierar mycket från skola till skola inom kommunen. I de södra delarna finns det skolor där 44 % av eleverna har utländsk bakgrund till de norra delarna där motsvarande siffra i stort sett är 0 %. Under höstterminen 2017 kommer ett antal anställda att påbörja en utbildning som ges av högskolan i Borås och ingår i Skolverkets riktade satsning. Två kurser erbjuds; svenska som andraspråk och studiehandledning. Detta tror vi delvis kommer att möta de ökande behoven hos våra elever, men inte täcka dem fullt ut.

Bristen på behöriga lärare ökar och konkurrensen bland kommunerna är hård. Detta har medfört att fler lärare blir head-huntade av andra kommuner, vilket påverkar kontinuiteten i arbetet med eleverna. Lönen är en faktor som får lärare att byta arbetsplats, men även faktorer som en god arbetsmiljö, ett gott ledarskap och goda möjligheter till att utvecklas i yrket. På grund av detta är det oerhört viktigt att ge lärarna i kommunen goda arbetsförhållanden.

Resursfördelningsmodellen som används av kommunen idag beslutades redan 2011 och bygger på att de yngre barnen har en något högre lärartäthet. Då det finns barn som har behov av särskilt stöd kan skolorna få lite extra resurser utfördelade, men de ekonomiska resurserna är små i förhållande till de behov som finns. Det finns även en liten pott med pengar till de skolor som har många barn med annat modersmål. Fördelningen av dessa medel sker två gånger per år och beslutas av förvaltningschefen i dialog med rektorerna.

Utarbetande av en kompensatorisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn till socioekonomiska förutsättningar har skjutits upp, då vi gjort bedömningen att det fanns

andra omfördelningar av resurser som var nödvändiga att genomföra. En socioekonomisk resursfördelningsmodell skulle för Svenljungas del kunna innebära att resurser flyttas från de små skolorna till de stora i centralorten där vi har fler elever med utländsk bakgrund och fler familjer med försörjningsstöd. Det kan då få konsekvensen att resurserna till de små skolorna blir för små för att kunna bedriva verksamhet. Innan en kompensatorisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn socioekonomiska förutsättningar införs måste det utredas vilka effekter den kan få.

Förslag till mål för 2018

- Alla lärare har behörighet i de ämnen de undervisar
- Vi har en god arbetsmiljö för både elever och vuxna
- Skolorna följer upp vilka effekter resursfördelningen får för verksamhetens måluppfyllelse
- Alla verksamheter har ett förhållningssätt där eleven sätts i centrum och där elevens unika behov styr planeringen av undervisningen

3. Höjd måluppfyllelse för alla barn

I detta område följs läroplansmålen kunskaper, utveckling och lärande samt normer och värden upp

3.1. Uppsatta mål

- Ett levande kvalitetsarbete på varje enhet
- Alla elever når målen i alla ämnen
- Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som slutar åk 9 ligger i paritet med riksnittet
- Alla elever är närvarande
- Alla elever upplever att de är trygga
- Alla lärare följer regelbundet och systematiskt upp elevernas kunskaper enligt den process som är framtagen, uppföljningar och underlag dokumenteras digitalt i vår lärplattform

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetsätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Skapa en gemensam elevsyn med höga förväntningar	Kulturanalys	Vårterminen -17	Utvecklingsledare
Utbildning av pedagoger mot ett formativt förhållningssätt	Utbildning i formativ undervisning samt föreläsningar och workshops rörande språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt	2017/2018	Utvecklingsledare, rektorer, förstelärare
Utveckla det kollegiala lärandet	Utbildning i att organisera och driva det praktiska arbetet och det kollegiala lärandet på skolorna	Läsåret 17/18	Utvecklingsledare, rektorer
Språk- och	Fortbildning av pedagoger,	Läsåret 17/18	Utvecklingsledare,

kunskapsutvecklande arbetssätt	föreläsningar och workshops		rektorer
--------------------------------	-----------------------------	--	----------

Åtgärder för att eleverna upplever delaktighet och inflytande kommer med i det prioriterade området Ökad likvärdighet och samverkan. Likaså att föräldrarna görs delaktiga i barnets/elevens kunskapsutveckling.

3.2. Analys med nulägesbeskrivning

Mål

- Alla elever når målen i alla ämnen
- Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som slutar åk 9 ligger i paritet med rikssnittet

	Läsåret 14/15	Läsåret 15/16	Läsåret 16/17
Åk 6 svenska, nationellt ämnesprov, provbetyg A-E	89 %	93 %	88 %
Åk 6 matematik, nationellt ämnesprov, provbetyg A-E	89 %	90 %	90 %
Åk 6 engelska, nationellt ämnesprov, provbetyg A-E	89 %	94 %	94 %
Åk 9 svenska, nationellt ämnesprov, andel elever med provbetyg A-E, *egen uppgift	91 % (riket 96 %)	93 %	92 %
Åk 9 matematik, nationellt ämnesprov, andel elever med provbetyg, A-E, *egen uppgift	84 % (riket 81 %)	94 %	87 %
Åk 9 engelska, nationellt ämnesprov, andel elever med provbetyg, A-E, *egen uppgift	~100	96 %	95 %
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen årskurs 6, *egen uppgift	67 % (riket 80 %)	71 % (riket 79 %)	82 %
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen årskurs 9, *egen uppgift utan förberedelseklass	61 % (riket 77 %)	56 % (riket 74 %)	60 %
Genomsnittligt meritvärde årkurs 9, 17 ämnen, * egen uppgift, utan förberedelseklass	204 (riket 225)	201 (riket 224)	193
Andelen elever behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, samtliga elever i skolor i Svenljunga, *egen uppgift	75 % (riket 86 %)	78 % (riket 83 %)	77 % *

Årskurs 6		Antal elever	Meritvärde 16 ämnen	Saknar betyg i ett eller flera ämnen	
Åk 6	Alla			Antal	Andel
Åk 6	Alla	98	204	18	18 %

	Flickor	50	217	6	12 %
	Pojkar	48	188	12	25 %
Hillareds skola	Alla	10	181	1	8 %
	Flickor	1	188	0	0 %
	Pojkar	9	180	4	44 %
Holsljunga skola	Alla	7	224	0	0 %
	Flickor	3	217	0	0 %
	Pojkar	4	229	0	0 %
Mogaskolan 6A	Alla	16	211	4	25 %
	Flickor	9	221	2	22 %
	Pojkar	7	198	2	29 %
Mogaskolan 6B	Alla	17	181	7	41 %
	Flickor	9	213	3	33 %
	Pojkar	8	153	4	50 %
Mogaskolan 6C	Alla	17	201	4	24 %
	Flickor	8	222	1	13 %
	Pojkar	9	179	3	33 %
Mårdaklevs skola	Alla	...	...	...	...
	Flickor	...	...	...	...
	Pojkar	...	...	...	...
Sexdrega skola	Alla	14	212	2	14 %
	Flickor	10	225	2	20 %
	Pojkar	4	180	0	0 %
Östra Frölunda skola	Alla	8	211	2	15 %
	Flickor	5	204	0	0 %
	Pojkar	3	222	0	0 %
Överlida skola	Alla	9	207	1	11 %
	Flickor	5	244	0	0 %
	Pojkar	4	160	1	25 %

Årskurs 7		Antal elever	Saknar betyg i ett eller flera ämnen	
			Antal	Andel
Åk 7	Alla	114	64	56 %
	Flickor	53	23	43 %
	Pojkar	61	41	67 %
7A	Alla	24	15	63 %
	Flickor	9	5	55 %
	Pojkar	15	10	67 %
7B	Alla	23	9	39 %
	Flickor	14	4	29 %
	Pojkar	9	5	56 %
7C	Alla	22	11	50 %

	Flickor	12	4	33 %
	Pojkar	10	7	70 %
7E	Alla	23	13	57 %
	Flickor	10	3	30 %
	Pojkar	13	10	77 %
7F	Alla	22	16	73 %
	Flickor	8	7	88 %
	Pojkar	14	9	64 %

Årskurs 8		Antal elever	Saknar betyg i ett eller flera ämnen	
			Antal	Andel
Åk 8	Alla	130	59	45 %
	Flickor	69	29	42 %
	Pojkar	61	30	49 %
8A	Alla	22	6	27 %
	Flickor	12	5	42 %
	Pojkar	10	1	10 %
8B	Alla	20	9	41 %
	Flickor	11	3	27 %
	Pojkar	9	6	67 %
8C	Alla	21	7	33 %
	Flickor	12	5	42 %
	Pojkar	9	2	22 %
8D	Alla	23	10	43 %
	Flickor	13	2	15 %
	Pojkar	10	8	80 %
8E	Alla	23	15	65 %
	Flickor	10	8	80 %
	Pojkar	13	7	53 %
8F	Alla	21	12	57 %
	Flickor	11	6	55 %
	Pojkar	10	6	60 %

Årskurs 9		Antal elever	Meritvärde 17 ämnen	Elever som saknar behörighet till gymnasiet		Saknar betyg i ett eller flera ämnen	
				Antal	Andel	Antal	Andel
Åk 9	Alla	144	193	32	22 %	61	42 %
	Flickor	59	225	8	14 %	17	29 %
	Pojkar	85	168	24	29 %	44	52 %

9A	Alla	22	225	0	0 %	4	18 %
	Flickor	8	272	0	0 %	0	0 %
	Pojkar	14	199	0	0 %	4	29 %
9B	Alla	26	190	4	15 %	12	46 %
	Flickor	12	218	1	8 %	3	25 %
	Pojkar	14	166	3	21 %	9	64 %
9C	Alla	24	206	4	17 %	6	25 %
	Flickor	7	245	0	0 %	0	0 %
	Pojkar	17	188	4	24 %	6	35 %
9D	Alla	20	172	6	30 %	11	55 %
	Flickor	10	202	2	20 %	5	50 %
	Pojkar	10	143	4	40 %	6	60 %
9E	Alla	23	186	6	26 %	10	43 %
	Flickor	12	229	1	8 %	3	25 %
	Pojkar	11	134	5	45 %	7	64 %
9F	Alla	25	178	7	28 %	14	56 %
	Flickor	9	182	2	22 %	5	55 %
	Pojkar	16	175	5	31 %	9	56 %
Förberedelse- klass	Alla	4	0	4	100 %	4	100 %
	Flickor	1	0	1	100 %	1	100 %
	Pojkar	3	0	3	100 %	3	100 %

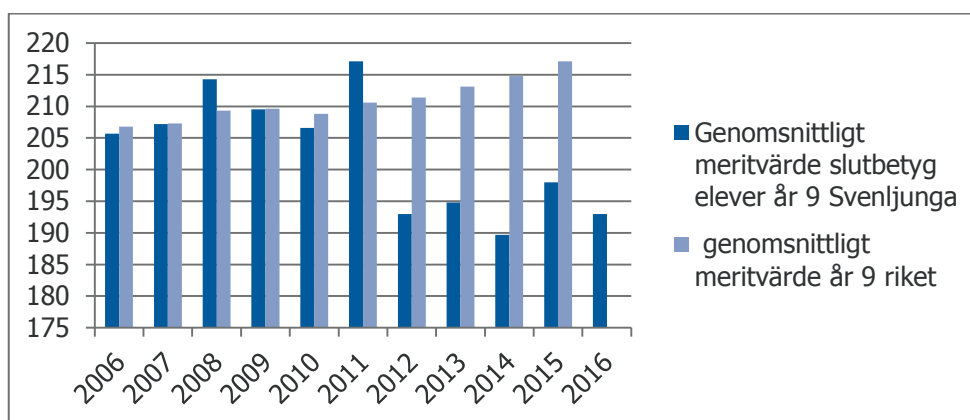
Resultat elevenkät

	Läsåret 15/16			Läsåret 16/17		
	Åk 3	Åk 5	Åk 8	Åk 3	Åk 5	Åk 8
Andel elever som uppger att de kan arbeta i lugn och ro i klassrummet	71 %	75 %	50 %	78 %	76 %	52 %
Andel elever som uppger att skolarbetet gör dem så nyfikna att de vill lära sig mer	93 %	77 %	44 %	91 %	84 %	40 %
Andel elever som uppger att de vet vad de ska kunna för att nå kunskapskraven	89 %	92%	69 %	91 %	89 %	69 %
Andel elever som uppger att de får hjälp av läraren om de behöver	96 %	96 %	76 %	97 %	97 %	78 %
Andel elever som uppger att de får veta hur det går i skolarbetet	92 %	95 %	61 %	91 %	93 %	75 %
Andel elever som uppger att lärarna förväntar sig att de ska nå målen	91 %	90 %	83 %	87 %	87 %	72 %

Trenden med sjunkande utbildningsresultat för eleverna i kommunen kvarstår. Andelen elever som lämnar grundskolan utan betyg i ett eller flera ämnen är 42 %, vilket ligger i nivå med förra årets resultat. Det märks en tydlig skillnad mellan pojkar och flickor där mer än hälften (52 %) av pojkarna lämnar år 9 utan betyg i ett eller flera ämnen jämfört

med 29 % av flickorna. För att ha behörighet till gymnasieskolan krävs det åtta godkända betyg där tre av betygen måste vara i svenska, matematik och engelska. 22 % av eleverna i kommunen (29 % av pojkarna och 14 % av flickorna) saknar behörighet till gymnasiet. Det kan delvis förklaras med att de elever som förra året gick i förberedelseklass nu är inskrivna i ordinarie klasser och på grund av den korta tid de varit i Sverige inte hunnit med att nå alla kunskapskrav, men det är inte hela sanningen. Ungefär 40 % av de elever som inte har behörighet till gymnasiet är födda eller uppvuxna i Sverige. De elever som saknar betyg i alla ämnen räknas inte med i statistiken.

Tittar man på meritvärdet för elever i år 9 har även det sjunkit i förhållande till förra året. Det genomsnittliga meritvärdet är 193 (år 2016 var det 199). Flickorna har i genomsnitt 225 poäng och pojkarna 168 poäng. Det innebär att det skiljer 57 poäng mellan flickor och pojkar, vilket är en ökning mot föregående år då skillnaden var 40 poäng. Framförallt är det i de naturvetenskapliga ämnena (kemi, fysik, biologi) som eleverna inte når kunskapskraven, men även i de samhällsvetenskapliga ämnena (geografi, historia, religion och samhällskunskap) är det många som inte får ett godkänt betyg. Något positivt är dock att årets 9:or har höjt sitt meritvärde från när de gick i år 8 med 6,6 enheter och att ungefär hälften av de elever som inte nådde kunskapskraven i ett eller flera ämnen i år 8 gjorde det i år 9. Det vi behöver bli bättre på att analysera orsakerna till de sjunkande resultaten. Faktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, elevers närvaro i skolan samt en regelbunden kunskapsuppföljning påverkar elevernas resultat, men fram till 2011 klarade skolan av det kompensatoriska uppdraget i högre grad. Konstateras kan även att det stor skillnad mellan resultaten i olika klasser i samma årskull.

Figur 1 Genomsnittligt meritvärde för elever år 9 i Svenljunga kommun samt riket mellan åren 2006-2016. Stapeln för 2016 är ett eget värde för läsåret 2016/2017.

I början av läsåret gjordes en repetitionsdiagnos i matematik i år 7, denna visade då att 38 % av årets år 7 inte nådde upp till kunskapskraven för ett lägsta betyg E. Det gjordes också en läsförståelsetest med dessa elever inom ämnet svenska. Resultaten där påvisade att 50 % av eleverna låg på en stanine 1-3, vilket indikerar att det finns svårigheter inom läsförståelse. Detta påverkar givetvis resultat och meritvärde. Tittar man på dessa elevers resultat i år 6 (läsåret 2015/2016) visar de att 93 % av dem blev godkända i nationella proven i svenska och 90 % blev godkända i matematiken. Resultaten visar även att 29 % inte uppnått kunskapskraven i alla ämnen. För att bryta denna trend är det viktigt att analysera var problemet ligger och komma fram till åtgärder som höjer elevernas resultat. Här tror vi att den riktade satsningen från Skolverket kommer att bidra till en ökad måluppfyllelse då pedagogerna får nya verktyg och utvecklar det kollegiala lärandet.

Vi ser också att det fortfarande är många elever som inte når lägstanivå E i ett eller flera ämnen, inom alla årskurser. Rutinerna för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd finns, men är inte helt implementerad hos all personal på de olika skolorna. Elevhälsan upplever att denna brist i viss utsträckning leder till att elevers behov missas eller kommer till elevhälsans kännedom i ett sent skede.

Resultaten från nationella proven är förhållandevis bra. I jämförelse med förra årets år 9 så är resultaten högre detta läsår inom matematik, svenska och engelska. No och So är inte analyserbart då det är olika ämnen varje år. En del av våra nyanlända elever har valt att inte göra dessa på grund av att de inte trott de haft tillräckliga kunskaper. Då man gör en jämförelse mellan resultat på nationella prov kontra slutbetyg är resultaten på nationella proven är högre än vad andel procent som har slutbetyg i ämnena. Ser vi till de olika delproven i engelska och svenska så ligger styrkorna inom de muntliga och skriftliga delarna.

Meritvärdet för eleverna i år 6 har ökat 10 poäng (från 194 till 204) jämfört med föregående läsår och andelen elever som saknar betyg i ett eller flera ämnen har sjunkit (från 29 % till 18 %). För att kunna analysera och vidta åtgärder är det viktigt att följa varje årskurs och varje klass för att se utveckling. Att enbart jämföra årets 9:or med föregående års 9:or säger inte mycket om vilka framsteg som gjorts eller vilka insatser som givit resultat.

I syfte att öka elevernas målpuppfyllelse i matematik genomfördes för andra läsåret i rad Matematiklyftet med inriktning mot IKT på halvfart. De flesta av kommunens matematiklärare i årskurs 1-9 har deltagit i satsningen som syftar till att stärka och utveckla matematikundervisningen. De utvärderingar som gjorts visar att Matematiklyftet till viss del har förändrat arbetssättet hos pedagogerna. Pedagogerna uppger att de har en större medvetenhet och känner en större säkerhet i sin matematikundervisning, vilket ger trygghet. Än har vi inte kunnat se förändringar i elevresultaten, det var fortfarande nästan 10 % av eleverna i år 6 som inte nådde kravnivån på det nationella provet i matematik. Vissa skolor upplever emellertid att resultaten av nationella proven i matematik år 3 förbättrats till följd av Matematiklyftet. Matematiklyftet bygger på kollegialt lärande. Rektorerna har uppmuntrat och observerat att delar av arbetssättet har överförts till andra delar av undervisningen. Mogaskolan år 7-9 har även deltagit i Skolverkets satsning Läslyftet där två grupper med vardera tio personer arbetat med textsamtal samt läsa och skriva i alla ämnen, vilket resulterat i givande diskussioner mellan pedagogerna i de praktiska och de teoretiska ämnena och dessutom har ett visst ämnesövergripande arbete initierats.

På några F-6 skolor har medvetna satsningar gjorts på läsningen och pedagogerna upplever att det gett positivt resultat. Över lag är resultaten för de nationella proven i år 3 goda, men de visar även att det finns ett antal elever som behöver extra stöd. Matematiklyftet upplevs ha påverkat resultaten positivt på vissa enheter. Framgångsfaktorer som framkommer och behöver utvecklas ytterligare är pedagogiska planeringar, individanpassat arbetssätt, täta uppföljningar av elevernas kunskaper samt det kollegiala lärandet.

Analyser i verksamheten under läsåret visade på brister i processerna för uppföljningen av elevernas kunskapsuppföljning. Det är knappt 70 % av eleverna i årskurs 8 som uppger att de vet vad de ska kunna få att nå målen, men andelen elever som uppger att de får reda på hur det går för dem i skolarbetet har ökat från 60 % (läsåret 15/16) till 75 %, vilket tyder på att förändrade rutiner av bland annat utvecklingssamtalen har påverkat elevernas medvetenhet positivt. En orsak till de låga resultaten är att vi inte har lyckats med det kompensatoriska uppdraget. Vi behöver samverka kring alla våra elever, ha en samsyn kring elever i behov av stöd, tydliggöra målen och ha täta uppföljningar av

.....

elevernas kunskaper där effekterna av insatser systematiskt följs upp. En gedigen satsning med hjälp av Skolverkets riktade insatser kring nyanländas lärande och språkutvecklande arbetssätt, som hade sin uppstart i slutet av läsåret 16/17, i kombination med ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på pedagogisk planering och kunskapsuppföljning kommer med stor sannolikhet att förändra resultaten.

De närmaste åren kommer medvetna satsningar behövas för att förbättra måluppfyllelsen och för att alla elever skall nå målen i samtliga ämnen. Inte minst vad det gäller pojknas resultat. För att få en struktur och ett verktyg att följa upp elevernas kunskapsutveckling i svenska pågår för närvarande ett arbete med att ta fram rutiner för hur detta ska se ut. Under läsåret har högstadiet erbjudit läxhjälp till eleverna och även ordnat lovskolor under sport-, påsk- och sommarlov. Detta har varit framgångsrikt och hjälpt några elever att nå godkänt. Även pedagogernas deltagande i matematik- och läsluft har gjort att undervisningen utvecklats i positiv riktning.

Mål

- Alla elever är närvarande
- Alla elever upplever att de är trygga

	Läsåret 15/16			Läsåret 15/16		
	Åk 3	Åk 5	Åk 8	Åk 3	Åk 5	Åk 8
Andel elever som uppger att de trivs i skolan	93 %	95 %	79 %	94 %	96 %	83 %
Andel elever som uppger att de känner sig trygga i skolan	92 %	88 %	78 %	94 %	91 %	81 %

Ett av föregående läsårs mål var att alla elever ska vara närvarande i skolan. Under året har närvaro/frånvaro följts upp extra noggrant och resultatet visar att det i första hand är högstadiet som har problem med hög frånvaro. Ungefär 6 % (22 stycken) av eleverna i år 7-9 hade mer än 40 % frånvaro, ca 17 % (63 stycken) av eleverna hade mer än 25 % frånvaro. För att vända dessa siffror och för att ingen elev ska missas är det viktigt med en välfungerande frånvarohantering. Elever med hög frånvaro har inte alltid uppmärksammas och följts upp. Tydliga rutiner som följs av samtliga pedagoger har tagits fram och behöver nu implementeras. Även enstaka elever i år F-6 har en mycket hög frånvaro och här är det viktigt att uppmärksamma och agera. Hög frånvaro i lågstadiet leder ofta till högre frånvaro i mellanstadiet och högstadiet, vilket gör det svårare att klara grundskolan. Forskning visar att faktorer som bemötande, relationer och att bli sedd påverkar elevernas frånvaro. Med hjälp av formativ bedömning blir det tydligare för eleverna var de befinner sig i sin kunskapsutveckling och vad de behöver göra för att utvecklas ytterligare. Med hjälp av täta uppföljningar där man kan visa på framsteg blir motivationen högre hos eleverna. Skolverkets riktade satsning tror vi kommer att gynna elever med hög frånvaro. Viktigt är att vi fortsatt har noggrann koll på frånvaron och reagerar och följer upp på ett tidigt stadium.

Enkätundersökningen som genomfördes under höstterminen 2016 visar att de flesta elever i kommunen trivs och känner sig trygga i skolan. Målet är självklart att det ska kännas så för samtliga elever. Under läsåret har rutiner tagits fram runt elever med hög frånvaro och detta arbete kommer att utvecklas ytterligare i samarbete med elevhälsan. Det finns en tydlig koppling mellan hög frånvaro och låg måluppfyllelse. Störst frånvaro är det på Mogaskolan 7-9 där 8 % av eleverna har mer än 40 % frånvaro. Stora

.....

förbättringar har gjorts vad det gäller att rapportera frånvaro digitalt på lärplattformen och även vad det gäller uppföljning av frånvaro, men en del arbete kvarstår. Detta är något som bör prioriteras under kommande läsår då närvaro är en av de viktigaste faktorerna för en hög måluppfyllelse.

Mål

- Ett levande kvalitetsarbete på varje enhet
- Alla lärare följer regelbundet och systematiskt upp elevernas kunskaper enligt den process som är framtagen, uppföljningar och underlag dokumenteras digitalt i vår lärplattform

Under läsåret 2016/2017 har den nya planen för systematiskt kvalitetsarbete implementerats på samtliga enheter med det övergripande syftet att eleverna ska få en höjd måluppfyllelse, att öka likvärdigheten och samverka samt att förbättra integrationen av våra nyanlända. Bland all personal inom barn- och utbildningsförvaltningen har en kulturanalys genomförts som visar på att Svenljunga kommun har en låg och hälsosam nivå av kulturell entropi (tillståndsfunktion). Det innebär att de personliga värderingarna hos all anställd personal inom förvaltningen i stort sett samstämmer med gruppens nuvarande och önskade kultur. Resultaten varierar något beroende på enhet, men är i det hela mycket positiva. En hälsosam entropi är bar grund för att utveckla verksamheten i en positiv riktning.

Förskolechefer och rektorer har påbörjat en utbildning i att leda kollegialt lärande och förstelärarna och utvecklingspedagogerna har påbörjat motsvarande utbildning i kollegialt lärande för att fungera som samtalsledare i arbetslagen. Utbildning innefattar att skapa en gemensam bild av vad som kännetecknar god kvalitet i Svenljungas förskolor, fritidshem och skolor. Kommunen ingår även i Skolverkets riktade insatser kring nyanländas lärande och språkutvecklande arbetssätt. Allt ovan nämnda påbörjade arbete kommer att fortsätta under kommande läsår.

Det systematiska kvalitetsarbetet har startats på samtliga enheter, men fortfarande behövs det i större utsträckning konkreta mål och målformuleringar som är utvärderingsbara. En plan för kvalitetsarbetet är framtagen liksom ett årshjul med arbetsgången för att skapa struktur och tydlighet. Utmaningen som kvarstår är att göra arbetet levande och aktivt på de olika enheterna, att göra det till en naturlig del av undervisningen. I detta arbete har rektorerna och förstelärarna en viktig roll genom att ge förutsättningar i form av tid och stöttning.

I lärplattformen Edwise finns verktygen som behövs för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling och lägga upp de pedagogiska planeringarna. Då planering, mål och resultat dokumenteras digitalt blir även enklare för vårdnadshavarna att vara delaktiga. Lärplattformen används i olika hög grad beroende på pedagog, men målet är att det ska bli ett aktivt verktyg för alla så väl för pedagoger och elever som för vårdnadshavare med syfte att eleverna ska nå en högre måluppfyllelse.

Förslag till mål 2018:

- Ett levande kvalitetsarbete på varje enhet
- Alla elever når målen i alla ämnen
- Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som slutar åk 9 ligger i paritet med rikssnittet
- Alla elever är närvarande och upplever att de är trygga
- Alla lärare följer regelbundet och systematiskt upp elevernas kunskaper enligt den process som är framtagen, uppföljningar och underlag dokumenteras digitalt i vår lärplattform

- Effekter följs upp per årskull för att kunna se progressionen i elevernas utveckling

4. Ökad likvärdighet och samverkan

I detta område följs läroplansmålen samverkan; inflytande och ansvar; skolan och omvärlden samt skolan och hemmet upp.

4. Uppsatta mål 2017

- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola
- Vårdnadshavare, barn och elever upplever delaktighet och inflytande
- Våra utvecklingssamtal är framåtsyftande med ett tydligt fokus på elevens kunskapsutveckling

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetsätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Uppdatera och implementera de gemensamma processerna/rutinerna för övergångar mellan förskola/skola/gymnasium	Göra planen till ett levande dokument ute på enheterna	Läsåret 17/18	Förskolechefer , rektorer
Ta fram gemensamma riktlinjer för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd	Underlaget tas fram i samråd med elevhälsans personal och processas med rektorer	Hösten -17	Chef för elevhälsan
Implementering av de framtagna rutinerna rörande extra anpassningar och särskilt stöd	Kompetensutveckling – allmänna råd	Läsåret 17/18	Rektorer/ förskolechefer

4.1 Analys med nulägesbeskrivning

Mål

- Vårdnadshavare, barn och elever upplever delaktighet och inflytande
- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola

För att mäta upplevd kvalitet genomförs varje år en enkätundersökning till vårdnadshavarna. Under hösten 2016 genomfördes en undersökning i samband med elevernas utvecklingssamtal. Totalt svarade ungefär 42 % av vårdnadshavarna, vilket är en låg siffra, men ändå något högre än föregående år, till elever i år F-9 var av de flesta hade barn i år F-4. Vårdnadshavarna till de yngre barnen upplever i hög grad (95 %) att de får den information de behöver från skolan, att de har möjlighet att vara med och påverka (72 %) samt att de får information om sitt barns utveckling och lärande (96 %).

Vårdnadshavarna till eleverna i år 7-9 känner i lägre utsträckning delaktighet och inflytande. 76 % upplever att de får den information de behöver från skolan, 50 % känner att de kan vara med och påverka och 79 % att de får information om sitt barns utveckling och lärande.

På några av skolorna finns föräldraråd och i augusti 2016 genomfördes en utbildning i föräldramötesmetodik på Navet för att förbättra samarbetet med vårdnadshavarna. Det är viktigt att utveckla föräldramötena så att vårdnadshavarna känner sig mer delaktiga, men även att lyfta vad det egentligen innebär att som vårdnadshavare vara delaktig och ha inflytande. Detta kan ske genom till exempel temadiskussioner. Viktigt är att fortsatt arbeta med föräldrars engagemang och delaktighet, då forskning visat att detta påverkar elevernas måluppfyllelse.

Ytterligare en informations- och kommunikationskanal mellan skola och hem är lärplattformen EdWise som har sidor för både elever, personal och vårdnadshavare. Under våren infördes det en funktion som innebar att då eleverna i år 7-9 hade ogiltigt frånvaro på en lektion skickades det direkt ett sms till vårdnadshavaren. Då systemet kom i gång strax före sommarledigheten finns det ingen utvärdering av hur det fungerat. Då de yngre barnen är frånvarande utan att det gjorts en frånvaroanmälan ringer mentorn till vårdnadshavaren. Under läsåret har de flesta enheter genomfört elevledda eller elevaktiva utvecklingssamtal, vilket innebär att eleverna själva fått ta ett större ansvar för innehållet i samtalet utifrån ålder och mognad. Detta har upplevts som något positivt ute på skolorna.

Resultat elevenkät

	Lsåret 15/16			Lsåret 16/17		
	Åk 3	Åk 5	Åk 8	Åk 3	Åk 5	Åk 8
Andel elever som uppger att de får vara med och påverka viktiga beslut	91 %	77 %	36 %	88 %	84 %	48 %
Andel elever som uppger att lärarna tar hänsyn till elevernas åsikter	95 %	91 %	61 %	94 %	90 %	61 %

Utfallet över elevers upplevelse av inflytande visar att det är de yngre eleverna som i störst utsträckning upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter och att de kan vara med och påverka viktiga beslut. Vid analyser i verksamheten har det visat sig att lärarna i de högre årskurserna upplever sig styrda av betygssättning och läroplanernas centrala innehåll med kunskapskrav. Det har också framkommit att det finns en osäkerhet kring vad elevdelaktighet och elevinflytande innebär i praktiken.

En välfungerande samverkan mellan pedagoger i förskola, förskoleklass, fritidshem och skolverksamheter är grunden till ett lyckat arbete med att följa progressionen i elevernas utveckling. För att höja kvaliteten och få en ökad likvärdighet inom vår verksamhet har vi tagit fram skriftliga rutiner för övergångar från förskola till skola/fritidshem. Ett problem som framkommer i de olika enheternas kvalitetsrapporter är att det är svårt att hitta tiden för samverkan mellan skola och fritidshem.

Det är viktigt att de rutiner för övergångar som beslutades under senhösten 2016 blir ett levande dokument i verksamheten. Förskolor, skolor och fritidshem började arbeta efter rutinerna inför det påbörjade läsåret och upptäckte att det finns vissa behov av uppdateringar. För att se vilka eventuella justeringar som behöver göras bör en

.....

uppföljning ske i slutet av läsåret. Planen behöver kommuniceras och arbetas med ytterligare ute i verksamheterna.

När det gäller övergångarna mellan år 9 och gymnasiet/IM kan det bli tydligare vad eleverna har gjort tidigare. Ofta lämnas bara ett besked om vilket betyg de har men sällan någon utförligare information. Många av de elever som kommer till IM har behov av särskilda anpassningar och i det avseendet kan överlämningarna utvecklas.

Mål

- Våra utvecklingssamtal är framåtsyftande med ett tydligt fokus på elevens kunskapsutveckling

På grund av att våra låga resultat tidigare visat på att processerna för att följa upp progressionen i elevers väg mot att nå kunskapsmålen har haft brister så togs det under föregående läsår fram en process för kunskapsuppföljning. Implementeringen av denna har påbörjats i lärararbetslagen, men mycket arbete återstår. För att höja elevernas målpåfyllelse är det viktigt att fortsätta det praktiska arbetet med den pedagogiska planeringen, utvecklingssamtalet och elevers delaktighet. Målen behöver bli tydligare för eleverna.

Arbetet med att ta fram tydliga pedagogiska planeringar har påbörjats på de flesta enheter, men man har kommit olika långt i processen. De digitala redskapen (GSuite och EdWise) är ett bra hjälpmedel vid bedömningar, både formativa och summativa, där elevens progression mot kunskapsmålen blir tydlig. Det viktiga är att redskapen används av samtliga pedagoger så att inga underlag försvinner vid eventuella personalförändringar. Pedagogerna upplever arbetet som meningsfullt och viktigt, men tidskrävande då många undervisar i ett stort antal ämnen.

Rektorsgruppen beslutade i början av 2016 om en ärendegång för elever som befaras att inte nå målen. Denna håller för närvarande på att revideras och förbättras och under höstterminen 2017 kommer nya rutiner och blanketter att tas fram. Hos många av pedagogerna finns det fortfarande en osäkerhet runt extra anpassningar och särskilt stöd, vilket gör att arbetet bör hamna i fokus under kommande läsår.

Specialpedagogerna har under det gångna året arbetat fram ett förslag till rutiner för arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram för att kunna följa den beslutade ärendegången, men det finns ännu inget beslut fattat. Det är viktigt att kunna säkerhetsställa likvärdigheten i kommunen och att tydliggöra hur eleven ska göras delaktig, vem som ansvarar för de olika delarna för att se till att ingen elev faller mellan stolarna. Elevhälsan har i uppdrag att presentera ett förslag under höstterminen- 17. Även utvecklingspedagogerna kommer tillsammans med specialpedagogerna att arbeta med detta under nätverksträffarna höstterminen 2017. Vi har många elever i behov av stöd, vilket kräver mycket tid och resurser. Positivt är att vi under läsåret haft tillgång till en skolpsykolog som dels kunnat göra psykologutredningar och dels kunnat vara delaktig på elevhälsans möten.

Viktigt att notera är att det på pappret är få elever i år 7-9 som har extra anpassningar, särskilt stöd eller åtgärdsprogram i förhållande till antalet elever som bedöms ha otillräckliga kunskaper. Det betyder inte att extra anpassningar inte görs. De flesta pedagoger gör särskilda anpassningar vid varje lektionstillfälle, men de dokumenteras inte i tillräckligt hög utsträckning. Med hjälp av en tydlig ärendegång kan detta ändras.

Förslag till mål 2018:

- Väl fungerande samverkan mellan förskola, fritidshem och skola samt med vårdnadshavarna
- En reviderad rutin för arbetet med elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd är framtagen och implementerad i verksamheten i juni 2018
- Alla elever kan ge uttryck för att de inkluderas i sin egen lärandeprocess och eleverna upplever delaktighet och inflytande

5. Förbättrad integration och utbildning av våra nyanlända

5. Uppsatta mål

- Alla verksamheter har ett förhållningssätt där eleven sätts i centrum och där elevens unika behov styr planeringen av undervisningen
- Alla elever kan ge uttryck för att de inkluderas i sin egen lärandeprocess och eleverna upplever delaktighet och inflytande
- Alla skolor har en förberedelse att ta emot nyanlända elever och har utarbetade rutiner för mottagande, undervisning, uppföljning och utvärdering av nyanlända elever
- Alla nyanlända elever ska så snart som möjligt erbjudas plats i ordinarie undervisning
- Alla lärare, oavsett ämne, arbetar språk- och kunskapsutvecklande

Plan för arbetet 2017

Åtgärd/aktivitet Vad?	Metod/arbetsätt Hur?	Tidsplan När?	Ansvarig Vem?
Alla lärare arbetar språk – och kunskapsutvecklande	Workshop vid tre tillfällen med Tiia Ojala	2017	Utvecklingsledare, rektorer
Utveckla studiehandledares kompetens och kunskap om det svenska skolsystemet	Utbildning av studiehandledare	Läsåret 17/18	Bitr. rektor Lärcentrum,
Utveckla lärares kompetens att kartlägga nyanlända elevers kunskaper	Nätbaserad kurs ”Kartläggning av nyanlända”	2017	Kartläggarna, rektorer för kartläggarna
Uppdragsutbildning i Svenska som andraspråk	30 hp SvA- utbildning i samarbete med högskolan i Borås	2017/2018	Utvecklingsledare
Utveckla kompetensen gällande traumatiserade barn	Föreläsning med psykologer från BUP för all personal	Mars-2017	Bitr, rektor Lärcentrum
Förstärka SYV-personalens kompetens kring nyanländas behov	Kurs ”Nyanländas övergångar och inkludering”	2017	Rektor Lärcentrum, rektor Mogaskolan

5.1 Analys med nulägesbeskrivning

På huvudmannanivå behöver vi ta fram övergripande indikatorer för att följa upp målet på ett effektivare sätt.

Indikator	Lå	Lå	Lå	Lå	Lå
	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17
Meritvärde åk 9, elever med utländsk bakgrund, födda utomlands, 17 ämnen, födda utomlands	171	171	182	166	152
Behörighet till yrkesprogram på gymnasiet, elever med utl. Bakgrund, födda utomlands	~100%	~100%	...		
Andel elever med utländsk bakgrund åk 1-9	10 %	13 %	16 %	21 %	25 %
Elever, antal asylsökande i grundskolan					

Under läsåret som gått har antalet nyanlända elever minskat i förhållande till föregående läsår. Flera boenden, som drivits av Migrationsverket, har stängts ner och många familjer har flyttats till andra former av boenden. Efter samtal med Migrationsverket i Borås framkommer det att planerar att stänga ner så många boenden som möjligt, vilket kan påverka skolsituationen i kommunen, speciellt i de södra delarna. Många av de ensamkommande barnen som kom under 2015 har lämnat grundskolan och studerar istället på Lärcentrum, men ett antal har under läsåret gått i år 9. Trots att antalet nyanlända minskar uppfyller skolan inte Skolverkets krav på kartläggning inom 6-8 veckor. Antalet utförda kartläggningar har ökat i förhållande till förra läsåret, men fortfarande finns det behov av att öka kvalitén och minska väntetiderna. Eleverna har i många fall inte fått den individuella undervisning det finns behov av även om det finns en upprättad studieplan. Försök har gjorts att individualisera undervisningen, men det har inte lyckats fullt ut. Även socialiseringen till skolan och klassen har brustit. Trots bristerna finns det ett stort engagemang och en stor vilja hos de flesta pedagoger att skapa en bra introduktion till den svenska skolan.

Mottagningsenheten, som består av lärare i svenska som andraspråk, skolskötterka, skolkurator, språkstödjare och en samordnare, möter initialt alla nyanlända elever. Elever som placeras i år 1-3 placeras direkt i en klass då den inledande kartläggningen är gjord, elever i år 4-9 placeras även de i klass men fortsätter, om de tillhör centarlorten, att ha en del av sin undervisning i förberedelseklass. Mottagningsenheten samt språkstödjare har varit lokaliserade till Alboskolan och Språkhuset under läsåret, men verksamheten flyttas till Mogaskolan vid läsårsstart i augusti 2017. Närheten till ordinarie klasser är en stor fördel när det gäller integrationsarbetet

Många av de nyanlända har inte fått utbildning i skolans alla ämnen på grund av svårigheter med att rekrytera behörig personal. På språkhuset har man arbetet med svenskan genom att ha teman i olika ämnen som t.ex. biologi och religion. På Albo finns det undervisning i svenska, matematik, engelska, samhällsorienterade ämnen samt naturorienterade ämnen, men det saknas helt behöriga pedagoger. Det finns inte heller lärare i svenska som andraspråk i samma utsträckning som tidigare. Trots detta har organisationen varit flexibel och gjort det bästa utifrån de förutsättningar som funnits. I

de mindre skolorna har eleverna placerats i ordinarie klasser och följt gruppens schema. Det har på vissa skolor funnits studiehandedare och lärare i modersmål.

Det är av stor vikt att skolorna lyckas med att organisera och anpassa ordinarie undervisning så den inkluderar alla. Idag ges inte alla elever chansen att nå kunskapskraven i de olika ämnena. Det är även av stor vikt att de nyanländas kunskapsprogression följs upp och dokumenteras för att skapa motivation och ge förutsättningar att lyckas. Den riktade Skolverkssatsningen lägger därför stort fokus på språkutvecklande arbetssätt och på att bygga upp kunskap om grundläggande litteracitet i ett flerspråksperspektiv.

Det har varit svårt att rekrytera språkstödjare och lärare i modersmål, vilket innebär att det har saknats studiehandedare/modersmållärare till elever som har behov av och rätt till detta. Vi saknar även till viss del lärare med behörighet att undervisa i svenska som andraspråk och förutsättningarna för eleverna har varierat beroende på elevens ålder och vilken skola den tillhört. På centralorten har det funnits modersmålsundervisning i somaliska, arabiska och dari och på skolorna i de södra delarna har det funnits modersmållärare och språkstödjare i arabiska. Studiehandedare och språkstödjare har ett behov av en tydligare uppdragsbeskrivning för att kunna ge ett individuellt stöd i undervisningen. Det behövs även en högre grad av tillgång till ämneskunskap på elevernas modersmål för att motsvara de krav som ställs i kursplanen. Två pedagoger är anställda för att arbeta med kartläggning och planen var att de skulle leda en nätbaserad kurs kring kartläggning av nyanlända för ämneslärare, men detta har fått skjutas på till hösten bland annat på grund av sjukskrivningar.

På skolorna finns det många engagerade pedagoger som bygger upp goda relationer, men det är viktigt att de nyanländas lärande blir en angelägenhet för samtliga undervisande lärare. Att arbeta språk- och kunskapsutvecklande bör vara en självklarhet för alla pedagoger oavsett ämne. Kompetensen inom svenska som andraspråk behöver öka och med start hösten 2017 kommer ett antal pedagoger att läsa 30 högskolepoäng inom ämnet. Den riktade satsningen från Skolverket kommer att ha fokus på nyanländas lärande och språkutvecklande arbetssätt, vilket kommer till att utveckla vår kapacitet att möta våra nyanlända elever, så väl som övriga elever då satsningen även innefattar formativ bedömning och kollegialt lärande vilket gynnar samtliga elever.

Förslag till mål 2018

- Alla skolor har en förberedelse att ta emot nyanlända elever och har utarbetade rutiner för mottagande, undervisning, uppföljning och utvärdering av nyanlända elever
- Alla lärare, oavsett ämne, arbetar språk- och kunskapsutvecklande
- Kommunen har högre andel pedagoger med behörighet att undervisa i SvA
- Skolorna har möjlighet att ge eleverna en ökad tillgång till studiehandedning på modersmålet i form av flerspråkiga digitala läromedel